

18 Aug. 1988

OOSTERNIJKERK - Kapper Anne van der Vliet(66) en zijn vrouw Richtje van der Vliet-Haagsma(65) stoppen met hun sigarenwinkeltje aan de Buor in Oosternijkerk. Nadat het besluit om met de kapperswerkzaamheden stoppen al eerder was gevallen valt nu definitief het doek over een eensbedrijf. Vele tientallen jaren was de zaak hèt ontmoetingspunt van het dorp. De teloorgang zette al in de jaren zestig in. 'Troch de Beatles is ús mak nei de knoppen gien', aldus mevrouw van der Vliet. Haar man beaamt de Beatles en de daarmee gepaard gaande introductie van lange haar. Licht de zaak geen goed heeft gedaan. Het feit dat de haarmode nu weer gewijzigd heeft daar niets aan kunnen veranderen.

Der is niks nys under de sinne", zegt van der Vliet. De huidige haarmode- even peinzen komt hij op de naam "punkie's"-werd vroeger "bros" genoemd. "Kin jo even bros knippe", zo kon het dagelijks in de herensalon van van der Vliet. Een kapsalon die g steeds dezelfde sfeer ademt van de jaren '50. Veel is er dan ook niet veranderd: het dekblad van de kapperstafel is van marmer en de kasten en vitrine's zijn van hout. In de hoek, naast de deur naar het winkeltje, staat een lege vitrine. Der hjearre sigaren yn", aldus van der Vliet, terwijl hij wijst op een lamp onder in de vitrine die de rokertjes op temperatuur moest houden en het licht verdrijven.

het winkeltje is het assortiment in-

Door ziekte geveld moest hij Ternaard na een jaartje vaarwel zeggen. Na thuis wat te zijn opgeknapt kwam de jonge kapper in IJlst terecht. Hij leerde zijn vrouw kennen en bracht er de laatste maanden van de oorlog door als onderduiker. Na de oorlog was hij werkzaam bij kapper Visser aan de Oosterdijk te Sneek.

Inmiddels was het 1951. In Oosternijkerk kwam een kapsalon beschikbaar door de emigratie van Jaap Kingma naar Canada.

In een oriënterend gesprek merkt hij ondermeer op dat Hervormd en Gerefor-

Anne en Richtje van der Vliet uit Oosternijkerk:

In het winkeltje is het assortiment inmiddels uitgedund. Winkelier Jappie Tanja komt nog langs om te kijken of er wat voor hem bij is. "It measte koe hy wol brûke", aldus van der Vliet.

"Kapper van der Vliet" werd in 1921 geboren in Witmarsum. Z'n z'n vader was daar werkzaam bij de boer. Een jaar later vertrok het gezin naar Oostereind, waar tevens een klein winkeltje werd gedreven. Het was omstreeks 1938 dat Veldhuis senior uit Wommels langskwam en vertelde dat z'n zoon in Ternaard 'in feint' moest hebben.

De jeugdige Anne beschikte ondertussen over de nodige basiskennis. Hij had in elk geval het inzepen geoefend bij kapper Dijkstra. Na een fietstochtje samen met z'n vader naar Ternaard ging Anne aan de slag bij Veldhuis. "Ik kwaam bij de baas yn de kost en fertsjinne der f0,50 oerhinne yn 'e wike'. Het tarieflijstje in die dagen vermeldde f 0,10 "foar yn keale kop", aldus van der Vliet. Een beetje bijknippen dus.

Tot de vaste klanten behoorde de "Paus van Friesland". Dat was ds. Hoekstra die z'n bijnaam had te danken aan z'n gestrengheid in de Leer. Dominee kon het bij Anne beslist niet bederven. De kappersleerling kreeg altijd f 0,05 fooi toegestopt. "Der sloeg ik wol twa kear foar oan", aldus van der Vliet.

'Troch de Beatles is ús saak nei de knoppen gien'

meer zo'n beetje gelijkelijk verdeeld waren in het destijds duizend inwoners tellende dorp. Het echtpaar van der Vliet vermoedt dat het een verkooppraatje is geweest, want ze kwamen er al spoedig achter dat de gereformeerden de overhand hadden in de regio.

'At is jûnsmiel wie kwaam elts te knippen, sels at se treie wiken lyn al wêst wiene. Dat kin se no neat mear skele", aldus van der Vliet.

Hij weet zich nog als de dag van gisteren de zwarte haardos van de nu op Schiermonnikoog wonende Sieger Rozendal te herinneren, die hij als eerste onder handen nam.

Hoewel z'n voorganger zowel dames als heren knipte deed van der Vliet alleen heren. Hij beschikte alleen over de daarvoor benodigde papieren. Er

werden een tijdje tabaksartikelen verkocht maar dat duurde niet erg lang. Juist toen de zaak begon te lopen kwam 'in man út Ljouwert' en bleek van der Vliet niet over de nodige papieren te beschikken. Van der Vliet dacht het probleem snel te zullen oplossen. "Ik gie nei Den Haach. Mar och heden wat foel my dat ôf. Der wiene wit ik wol net hoefolle tabaksoorten." De tweede maal dat van der Vliet naar het examen in het Haagse toog was er een gedegen studie aan voorafgegaan.

De 'tabaksvergunning' werd gehaald, maar de verkoop startte van der Vliet pas weer aan het einde van de jaren zestig. Dat gebeurde toen Lieuwe Sijsma stierf. Deze had een winkeltje met ondermeer tabakswaaren op de plaats waar nu de woning staat van de heer A. Kingma.

De verkoop van tabaksartikelen lag destijds als het ware voor de hand. Van der Vliet was tientallen jaren een verwoed sigarenroker, een gewoonte die hij nu probeert af te leren. Was het vroeger een komen en gaan van klanten die geschoren moesten worden, de komst van het electrisch scheerapparaat deed de klandizie snel verminderen.

Het kappersgezin telde zeven kinderen. Om brood op de plank te houden moest van der Vliet naar andere mogelijkheden zoeken. Er werd gedacht aan de 'stofsûgerfabriek' van Philips. "Dat wie doe yn 'e mode", aldus van der Vliet. Verder werd een baantje in de verzinkerij bij Prins in Dokkum overwogen. Het werd allemaal niets. In 1972 kwam de Oosternijkerker kapper bij Oostergo-bedrijven. De eerste jaren bracht hij door in het streekar-

chief. Dat bevond zich destijds nog in een pand tegenover het gemeentehuis.

Van der Vliet vond het leuk werk 'in bytsje op de manlju te passen'. Echt z'n zin kreeg hij het pas als eerste paarskeercontroleur van Dokkum.

Klanten, die hij op de kappersstoe had gehad, slingerde van der Vliet in z'n nieuwe hoedanigheid zonodig op de bon. 'We ha der wol klanten om ferlelen', merkt mevrouw van der Vliet op want de zaak werd aangehouden. Na ruim zevenenhalf jaar de functie van parkeerwachter te hebben uitgeoefend vond van der Vliet het welletjes en ging in de VUT. Dat kon, omdat hij tien jaar bij Oostergo-bedrijven in dienst was geweest.

De kinderen zijn nu het huis uit. Voor het echtpaar is dat een extra reden om een punt achter te zetten. Als je een winkel hebt moet je altijd aanwezig zijn, zo vindt van der Vliet. Als iemand uit het dorp twee of drie keer hebbordje 'gesloten' op de deur aantreft komt zo iemand niet terug.

Alleen trouwe klanten, zoals de neger-tigjarige Jacob van der Veen kunnen erop rekenen dat zij als vanouds voor een zaterdagse scheerbeurt bij Anne van der Vliet terecht kunnen.